

RÓD VON HOHENZOLLERN NA GÓRNYM ŚLĄSKU / 1532 – 1622 /.

Rok 1091. W Frankonii zmarł protoplasta rodu Burchard von Zollorin.

Ród frankoński von Zolle jest w posiadaniu zamku na wzgórzu Zollberg k. Norymbergi / 866 m. n. p. m. /, z kaplicą p w. św. Michała / do dzisiaj /.

Rok 1191. Z woli cesarza Świętego Cesarstwa Rzymskiego Henryka VI z rodu Staufów / 1191 – 1197 /, Fryderyk II, syn Henryka von Zolle burgrabią Norymbergi.

Rok 1227. Po śmierci Fryderyka II von Zolle, podział rodu, na:

linię frankońską, której protoplastą jest Fryderyk III, syn Fryderyka II von Zoll, Fryderyk III von Zoll objął w posiadanie hrabstwa Ansbach i Bayreuth.

linię szwabską, która objęła w posiadanie hrabstwa Hechingen i Sigmaringen.

01.01.1356. Cesarz Karol IV Luksemburczyk, ogłosił „Złotą Bullę”, dokument regulujący zasady wyboru cesarza, ustalając dla elektorów: niepodzielne terytorium, dziedziczną godność i prawo majestatu.

Elektorami cesarza I Rzeszy Niemieckiej / 962 – 1806 /, zostali:

arcybiskup Moguncji - jako kanclerz Rzeszy,
arcybiskup Kolonii - jako kanclerz Italii,
arcybiskup Trewiru - jako kanclerz Burgundii,
palatyn reński - jako stolnik Rzeszy,
książę sasko – Wittenberski – jako marszałek Rzeszy,
król Czech - jako cześnik Rzeszy,
margrabia magdeburski – jako komornik Rzeszy.

Rok 1363. Z woli cesarza Karola IV Luksemburskiego / 1355 – 1376 /, ród Hohenzollern wszedł w poczet książąt Rzeszy – Świętego Cesarstwa Rzymskiego.

08.07.1411. Król niemiecki Zygmunt Luksemburski powierzył zarządzanie i zwierzchnictwo nad Marchią Brandenburską burgrabiemu Norymbergi Fryderykowi IV von Zoll.

15.04.1415. Fryderyk IV von Zoll / 1372 – 1440 /, arcyszambelanem Rzeszy i księciem elektorem brandenburskim.

18.04.1417. Podczas soboru w Konstancy, król Zygmunt Luksemburski oddał w wieczyste lenno / alodialne / rodowi von Zoll Marchię Magdeburską. Dotychczasowy burgrabia Norymbergi i książę elektor Fryderyk IV, po złożeniu uroczystego hołdu lennego królowi, przyjął imię: **Fryderyk I von Hohenzollern.**

Jego syn, Fryderyk II Żelazny / 1440 – 1470 /, kandydat do ręki córki króla Polski Władysława II Jagiełły, wychowany był na dworze w Krakowie.

Margrabia Fryderyk II Żelazny, podbił Berlin i przyłączył go do Marchii.

Rok 1473. W tzw. *Dispositio Achillea* margrabiego Albrechta Achillesa / 1470 – 1486 /, ogłoszono elektorską Brandenburgię za niepodzielną w linii głównej Hohenzollernów, ustanawiając jednocześnie dla dwóch bocznych linii małe margrabstwa Ansbach i Bayreuth.

--- Margrabia von Ansbach Fryderyk Starszy / 1470 – 1536 /, ożenił się z córką króla Polski Kazimierza Jagiellończyka królowną Zofią.

Ich dzieci, to:

- **Książę Kazimierz von Ansbach,**

- **Książę Jerzy Pobożny von Ansbach,** margrabia magdeburski i właściciel Bytomia / 1522 – 1543 /, przebywał na dworze wuja, króla Czech Władysława Jagiellończyka.

W roku 1506 otrzymał od niego księstwo głogowskie i obietnicę objęcia we władanie księstwa raciborsko – opolskiego.

W 1509 r. poślubił Beatrycze, wdowę po królu Macieju Korwinie, najbogatszą partię w królestwie, która w testamencie zapisała mężowi cały majątek.

Beatrycze zmarła w 1510 roku.

W roku 1511 otrzymał od króla Czech – wuja szablę rycerską.

W roku 1512 podpisał z księciem raciborsko – opolskim Janem II Dobrym i księciem raciborskim Walentym – ostatnim z rodu Przemyślidów układ „na przeżycie”.

- **Książę Albrecht von Ansbach**, / 1490 – 1568 /, od 1511 r. Wielki Mistrz Zakonu Krzyżackiego w Prusach, podległych od 1466 r. Polsce, lennik Polski.
- **Anna i Zofia**, żony Wacława cieszyńskiego i Fryderyka II legnickiego.

Rok 1486. Berlin został stolicą Brandenburgii.

Rok 1500. *Deutsche Lande* przeobrażają się w *Deutschland*, gdzie w użyciu jest / są / *Deutsche Gezung*, oraz tradycja cesarstwa rzymskiego / i Ottonów /.

Rok 1510. Król Czech Władysław Jagiellończyk ustanowił prawo, wg którego, nie można przekazywać komukolwiek części terytorium państwa, bez zgody stanów czeskich.

Rok 1512. Reichstag w Kolonii ustanowił podział krajów Rzeszy na 10. okręgów. Powstał samorząd terytorialny, reprezentujący interesy stanowe, terytorialne i ogólnopństwowe.

Koniec Świętego Cesarstwa Rzymskiego / od 1157 r. /.

Początek Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego / 1806 r. /.
Reforma państwa wymusi wkrótce reformę Kościoła.

Rok 1513. Arcybiskup Magdeburga Albrecht Hohenzollern kupił za 10 tys. dukatów dyspensę na równoczesne objęcie arcybiskupstwa Moguncji. Kwotę w wysokości 26 tys. dukatów, pożyczoną w tym celu u Fuggerów, miał zwracać w okresie 8. lat. Uzyskany na ten cel dochód, miał pochodzić ze sprzedaży odpustów na budowę bazyliki św. Piotra w Rzymie, z którego 50 % zachowa dla siebie.
Zakupiony list odpustowy, uprawniał okaziciela przy spowiedzi do uzyskania absolucji za grzechy, których odpuszczanie zagwarantowane było wyłącznie dla papieża.

Rok 1516. Zmarł król Czech i Węgier Władysław Jagiellończyk.
Następcą na tronie Czech został syn Ludwik II Jagiellończyk.

- Rok 1516. Książę **Jerzy Pobożny von Ansbach** kupił Głubczyce i Karniów.
- 31.12.1517. Ksiądz dr Marcin Luter, kierownik katedry Pisma Świętego na uniwersytecie w Wittenberdze miał przybić na drzwiach kościoła zamkowego 95 tez, które naruszały ówczesne poglądy i praktyki Kościoła.
Na postawione pytanie: „Jak zjednać sobie łaskawość Boga” ? Odpowiadał: „Jedynie przez wiarę, jedynie przez Pismo Święte”.
Poglądy Marcina Lutra uznano za heretyckie.
- W jego obronie stanął władca Saksonii Fryderyk III Mądry.
Ksiądz dr Marcin Luter uznał bowiem rozwód Fryderyka III Mądrego, w świetle Biblii za dopuszczalny.
Saksonia stała się pierwszym krajem w Rzeszy, który przyjął zasady i wykładnię „nowej religii” dr Marcina Lutra.
- Rok 1518.** Anna Hohenzollern, siostra Jerzego Pobożnego von Ansbach poślubiła księcia cieszyńskiego Waclawa.
Druga siostra Zofia, poślubiła księcia legnickiego Fryderyka II.
Hohenzollernowie poszerzyli swoje wpływy na Śląsku.
- 12.01.1519. Zmarł cesarz Maksymilian I Habsburg.
- 28.06.1519. Cesarzem został Karol V Habsburg / za złoto Fuggerów na łapówki /.
W opozycji do polityki Habsburgów, byli: król Francji Franciszek I i papież Leon X /. Wspierali oni księcia Saksonii Fryderyka III Mądrego.
- Rok 1521. Papież Leon X ekskomunikował dr Marcina Lutra.
Dr Marcin Luter zwrócił się do władców, aby sprawy reformy Kościoła wzięli w swoje ręce.
Tłumacząc Nowy Testament na język niemiecki dokonał jego unifikacji / dotychczas w użyciu były: hoch i niederdeutsch /.
- Rok 1521. Zmarł książę raciborski Walenty. **Jerzy Pobożny** za 13.333 florenów spłacił pretendentów do spadku po Janie II Dobrym / Waclawa cieszyńskiego, Fryderyka II legnickiego i Zdenka Rożmitala /.

- Rok 1522. Bracia: książęta Jerzy Pobożny i Albrecht von Ansbach przebywają w Ansbach i w krajach niemieckich.
Prowadzą korespondencję z reformatorem Kościoła Filipem Melanchtonem.
- 11.1523. Wielki Mistrz Krzyżacki Albrecht von Ansbach spotkał się w Wittenberdze z dr Marcinem Lutrem, którego prosił o uwagi do statutu reformowanego Zakonu N. M. Panny Domu Niemieckiego / krzyżackiego /.
Rada dr Marcina Lutra, to: sekularyzacja Zakonu i związek małżeński.
Propozycja Lutra padła na podatny grunt.
- 09.01.1525. W Oleśnicy odbył się ślub **Jerzego Pobożnego** von Ansbach z Jadwigą, córką Karola księcia ziębickiego.
- 03.1525. W Bytomiu, książę Prus Albrecht, były Wielki Mistrz Krzyżacki w Prusach przygotowuje się u brata **Jerzego Pobożnego** do złożenia hołdu lennego królowi Polski Zygmuntovi Staremu Jagiellończykowi - wujowi.
Jerzy Pobożny von Ansbach czyni starania o uzyskanie zgody króla Polski na objęcie przez siebie księstwa raciborsko – opolskiego.
- 08.04.1525. Na rynku krakowskim hołd księcia Prus Albrechta Hohenzollerna von Ansbach nowego, świeckiego lennika Polski.
Symboliczna inwestytura na nowe, świeckie Księstwo Pruskie.
Księciu wręczony został proporzec, w którym na białym tle figurował czarny orzeł / kolory biały i czarny, to kolory cystersów w Brandenburgii / ,
z zygmuntofską literą „S” na piersi i królewską koroną na głowie, stanowiący nowe godło Albrechta.
Towarzyszący mu Krzyżacy zdarli krzyże na swoich płaszczach, jako znak likwidacji pruskiej gałęzi Zakonu.
Jedynie siedmiu rycerzy – zakonników, na znak protestu opuściło Prusy.
- Rok 1526. Król Czech Ludwik II Jagiellończyk wyraził zgodę / precedens / na przejęcie przez księcia raciborsko – opolskiego Jana II Dobrego księstwa bytomskiego od rodziny Żerotinów z Moraw, bez zgody stanów czeskich.

- 27.08.1526.** Na sejmie w Spirze, stany niemieckie uznały, że do czasu soboru powszechnego władcy będą mogli wobec swych poddanych postępować w sprawach religijnych wg własnego sumienia.
- 29.08.1526. W Bitwie pod Mohaczem zginął król Czech i Węgier Ludwik II Jagiellończyk. Jego następcą, zgodnie z układem wiedeńskim z 1515 r. został „gorący” katolik Ferdynand II Habsburg, mąż Anny Jagiellonki. Nie potwierdza On margrabiemu, księciu Jerzemu Pobożnemu von Ansbach „gorącemu” protestantowi dóbr otrzymanych na Górnym Śląsku.
- Turcja, Francja, Wenecja i Mediolan utworzyły Ligę antyhabsburską. Ligę wspiera papież Klemens VII / 1523 – 1534 /.
- 06.05.1527. Wojska Karola V Habsburga plądrują Rzym / *Sacco di Roma* /.
Cesarz żąda od papieża zwołania soboru, reformy Kościoła i przewyciężenia szerzącej się herezji.
- Książę **Jerzy Pobożny** von Ansbach założył Tarnowskie Góry.
- Rok 1528. Jan II Dobry i **Jerzy Pobożny** von Ansbach wydali w Tarnowskich Górach, w języku niemieckim *Bergrecht* / prawo górnicze / albo *Ordunek Górny*.
- Król Ferdynand I żąda od Jana II Dobrego unieważnienia układu na przeżycie zawartego z margrabią Jerzym Pobożnym von Ansbach.
- Rok 1529.** Wiosną na sejmie Rzeszy w Spirze, występujący w imieniu cesarza Karola V arcyksiążę Ferdynand zażądał zawieszenia ustaleń z poprzedniego sejmiku w Spirze w 1526 r.
Żądanie oprotestowali, m. innymi margrabia **Jerzy Pobożny von Ansbach**, elektor saski, landgraf heski, książę Anhaltu Wolfgang, poseł Brunszwiku i 14 miast. Zwolennicy protestacji nazwani zostali **protestantami**.
- Rok 1529. Oblężenie Wiednia przez Turków.

- Rok 1530. Sejm w Augsburgu. Luteranie przedstawili 28 artykułów wyznania wiary w „*Confessio Augustana*”, katolicy w „*Refutatio Pontificia*”.
Cesarz Karol V Habsburg odrzucił augsburskie wyznanie wiary.
- Rok 1531. Ferdynand I Habsburg, za uzyskaną od **Jerzego Pobożnego** Hohenzollern von Ansbach pożyczkę w wysokości 183.333 florenów, wyraził zgodę na przejęcie księstwa raciborsko – opolskiego po księciu Janie II Dobrym i pozostawieniu w rękach /nawet po oddaniu pożyczki / jego 2. kolejnych następców: **Bytomia i Bohumina**. Karwina przekazana została dożywotnio.
- Rok 1531. Protestanci, w obronie przed cesarzem - katolikiem Karolem V Habsburgiem utworzyli zbrojny Związek Szmalklandzki.
- Rok 1532. Zmarł książę raciborsko – opolski Jan II Dobry / uzależniony /, a jego księstwo wraz Bytomiem, Bohuminem i Karniowem przejął Jerzy Pobożny.
Sporządzony na tę okoliczność urbarz wykazał, że w Bytomiu jest 170 domów, i pracowało 9. piekarzy o nazwiskach: Tomasz Lorenz, Mikołaj Nikiel, Markwart, Wydlik, Mark Franciszek, Gassok, Jakub, Scheichel i Ferdymauk.
Kramarzami byli: Domek, Mikołaj Kalus, Małgorzata Klinkin,
Chmielarzami byli: Sadowski, Prulka, Michałej, Knobloch, Guzler, Wolf, Erchard, Weiz, Oses, Zayka, Kunitz, Ohiberda, Herny, Stan, Kali, Tomaszowski, Wronka.
Mieszkańcy Bytomia są ograniczani w swoich prawach / przywilejach /.
- Rok 1537.** Układ sukcesyjny o dziedziczeniu, zawarty między elektorem magdeburskim księciem Joachimem II Hektorem von Magdeburg / 1535 – 1571 /, a księciem legnickim Fryderykiem II / 1498 – 1547 /, od 1521r. władający również księstwem brzeskim.
Córka Fryderyka II Zofia, wyszła z syna elektora księcia Joachima, a jego syn, ożenił się z córką elektora, księżniczką Barbarą.
- Rok 1539. W Ansbach urodził się **Jerzy Fryderyk Hohenzollern von Ansbach**.
Jest synem księcia Jerzego Pobożnego i księżniczki saskiej Emilii.

Rok 1541. Zmarł ksiądz dr Marcin Luter.

Rok 1543. Król Ferdynand I potwierdza przywileje Bytomian nadane im w 1475 r. w Koźlu przez księcia ziębeckiego Henryka Starszego.

--- Margrabia książę Jerzy Pobożny połączył parafię p w. W. N. M. Panny i św. Małgorzaty w Bytomiu.
Kancelaria margrabiego prowadzi korespondencję w języku niemieckim, częściowo w czeskim. Do wuja, króla Polski Jerzy Pobożny pisze po łacinie.

Rok 1543. Zmarł książę **Jerzy Pobożny** Hohenzollern von Ansbach, władający księstwem raciborsko – opolskim / Bytomiem, Bohuminem i Karniowem /.
Uczył elektorską dynastię von Magdeburg spadkobiercą tego dziedzictwa, w przypadku wymarcia frankońskiej linii rodu von Hohenzollern.
Cesarz Karol V odebrał 4. letniemu następcy księcia Jerzego Pobożnego **Jerzemu Fryderykowi** księstwo raciborsko – opolskie.

Rok 1546. We Wrocławiu, z inspiracji króla Ferdynanda I Habsburga, w obawie przed usadowieniem się dynastii elektorskiej na Śląsku, stany czeskie zakwestionowały układ sukcesyjny z 1537 r.
Stany uznały to za zamach na wolności stanowe Śląska, autonomię sadowniczą z 1498 r. i zażądały jego zerwania.
Król Fryderyk II / 1740 – 1786 / wykorzysta ten fakt do wojen śląskich.

Rok 1547. Klęska wojsk protestanckich – Związku Szmalklandzkiego.

Rok 1551. Protestanckim Bytomiem rządzi starosta cesarski.

Rok 1553 – 1556. Księstwem raciborsko – opolskim i Bytomiem rządzi cesarz Karol V.

25.09.1555. Pokój religijny w Augsbu. Bez udziału cesarza i papieża.

Wprowadzona została zasada: „*cuius regio, eius religio*”

/ czyje panowanie, tego religia /. O zbawieniu duszy decyduje książę.

Nastąpiło rozbiecie religijne i polityczne Rzeszy. **Wkroczył bizantyzm.**

- Rok 1556. Abdykuje cesarz Karol V. Następcą został jego brat Ferdynand I / 1556 – 1564 /.
- Rok 1556. Książę **Jerzy Fryderyk** Hohenzollern von Ansbach, lat 17, objął we władanie Bytom. Wprowadził reformy w górnictwie i gospodarce leśnej.
Nie był nigdy w Bytomiu, bywał w Tarnowskich Górach.
- Rok 1558. Cesarz Ferdynand I wytoczył Jerzemu Fryderykowi proces o brak podstaw prawnych do władania księstwem bytomskim i kopalniami w Tarnowskich Górach, oraz zaniżanie wykazywanych dochodów z kopalń srebra.
- Rok 1564. Zmarł cesarz Ferdynand I Habsburg.
Jego następcą został Maksymilian II Habsburg / 1564 – 1576 /.
- Rok 1566. Zmarł margrabia Zygmunt Hohenzollern von Brandenburg.
Był synem Joachima II Hektora i królowy Jadwigi, córki króla Polski Zygmunta Starego. Kandydat do tronu Polskiego.
- Rok 1568. Zmarł Książę Prus Albert Hohenzollern von Ansbach, b. Wielki Mistrz.
Następcą został syn Albrecht Fryderyk / 1553 – 1618 /.
- Rok 1568.** Na Śląsku nie ma już wśród świeckich książąt katolika.
Jedyny, to biskup wrocławski - książę Nysy, Otmuchowa i Paczkowa.
- Rok 1569. Elektor brandenburski Joachim II Hektor otrzymał od króla Polski Zygmunta Augusta obietnicę sukcesji w Prusach po śmierci / chorego / Albrechta Fryderyka Hohenzollerna von Ansbach.
- Rok 1576. Zmarł cesarz Maksymilian II Habsburg.
Jego następcą został Rudolf II Habsburg / 1576 – 1612 /.
- Rok 1582. Książę **Jerzy Fryderyk** Hohenzollern von Ansbach, zwrócił się do cesarza Rudolfa II o nadanie mu Bytomia, Bohumina i kopalń w Tarnowskich Górach na prawach dziedzicznych / posiada dożywotnio /.
Prośba nie została uwzględniona.

Rok 1577 – 1603. Książę **Jerzy Fryderyk** von Ansbach na prośbę króla Stefana Batorego sprawował opiekę nad popadającym w chorobę umysłową księciem pruskim Albrechtem Fryderykiem, synem Albrechta von Ansbach, b. Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego. Są oni kuzynami.

Rok 1589. W Bytomiu odbywały się negocjacje w sprawie uwolnienia z niewoli arcyksięcia Maksymiliana Habsburga, kandydata do tronu polskiego. Negocjatorem był przedstawiciel papieża Sykstusa V Hipolit Aldobrandini, późniejszy papież Klemens VIII. Dostępny dla komisji kościoł w Bytomiu, to św. Ducha za murami.

Rok 1598. Rada Miasta Bytomia nie wyraziła zgody na wizytację kanoniczną delegata biskupa krakowskiego - ks. Krzysztofa Kazimierskiego w kościele p w. W. N. M. Panny / fara w rynku /.

Rok 1603. Zmarł książę **Jerzy Fryderyk** Hohenzollern von Ansbach. Koniec linii von Ansbach na Górnym Śląsku / od 1532 r. /. W testamencie zapisał on Bytom i Tarnowskie Góry swojemu kuzynowi, elektorowi, księciu **Joachimowi Fryderykowi** Hohenzollern von **Brandenburg** na prawach dziedzicznych. Uczynił to za zgodą sejmu krajowego.

--- Cesarz Rudolf II wystawia Bytom i Tarnowskie Góry na licytację. Do udziału w licytacji zabrakło chętnych. Joachim Fryderyk przekazał synowi **Janowi Jerzemu** Bytom i Tarnowskie Góry.

--- Kuratelę na chorym psychicznie księciem Prus Albrechtem Fryderykiem, na prośbę króla Polski Zygmunta III Wazy, przejął elektor brandenburski książę Joachim Fryderyk Hohenzollern von Brandenburg / do 1608 r. /. **Joachim Fryderyk** - ojciec i **Jan Zygmunt** – syn, ożenili się córkami podopiecznego księcia Prus Albrechta Fryderyka. Elektor – ojciec stał się szwagrem swego syna, a obaj stali się zięciami podopiecznego księcia Prus Albrechta Fryderyka Hohenzollern von Ansbach.

Rok 1608. Zmarł elektor brandenburski Joachim Fryderyk Hohenzollern von Brandenburg.

- Rok 1609 – 1618. Decyzją króla Polski Zygmunta III Wazy, kuratelę nad Albrechtem Fryderykiem księciem Prus, przejął elektor brandenburski książę Jan Zygmunt Hohenzollern, syn Joachima Fryderyka, brat Jana Jerzego bytomskiego.
- Rok 1609. List Majestatyczny cesarza Rudolfa II daje wolność religijną stanom czeskim.
- Rok 1611. Książę Jan Zygmunt otrzymał od króla Polski Zygmunta III Wazy, obietnicę sukcesji w Prusach, jako następcę Albrechta Fryderyka.
- Cesarz Rudolf II Habsburg / chory / odsunięty od władzy.
Zamieszkał do końca życia na Hradczanach w Pradze.
Jego następcą został brat Maciej Habsburg / 1612 – 1619 /.
Cesarz potwierdził zapisy Listu Majestatycznego brata Rudolfa II.
- Bracia: **Jan Jerzy** Hohenzollern von Brandenburg z **Bytomia**, podobnie jak książę **Jan Zygmunt** władający Brandenburgią przeszli na **kalwinizm**.
List Majestatyczny cesarza, nie dotyczy wyznawców kalwinizmu.
Zmiana wyznania ma charakter demonstracji i politycznej niezależności.
- Rok 1612. Cesarz Maciej nie potwierdził praw do przekazanego przez ojca majątku na Górnym Śląsku księciu **Janowi Jerzemu Hohenzollern von Brandenburg** i nakazał mu opuścić Bytom i Bohumin.
- Rok 1613. Książę **Jan Jerzy** potwierdza przywileje Bytomian uzyskane w przeszłości.
Radzie Miasta nadaje prawo opieki nad zarekwirowanym kościołem farnym.
- Rok 1618. **Jan Jerzy** Hohenzollern von Magdeburg przegrał proces z cesarzem Maciejem.
- Rok 1618. Zmarł Albrecht Fryderyk, Książę Prus.
- Rok 1618 - 1619. Elektor brandenburski Jan Zygmunt Hohenzollern / kalwin /, otrzymał od Korony Polskiej świeckie księstwo pruskie w lenno.
- 23.05.1618. Defenestracja komisarzy cesarskich w Pradze.

Rok 1618 – 1648. Wojna 30. letnia pod przykrywką ideologii religijnej.

- 10.1618. Sejm śląski postanowił wysłać połowę wojsk do pomocy protestanckim powstańcom w Czechach.
- 02.01.1619. Zmarł lennik Polski Książę Prus Jan Zygmunt Hohenzollern von Brandenburg. Jego następcą – za zgodą króla Zygmunta III Wazy z roku 1621 - został kolejny elektor Jerzy Wilhelm Hohenzollern / 1619 – 1640 /.
W 1620 r. wprowadził w życie „*Preussische Landrecht*”.
- 20.03.1619. Zmarł cesarz Maciej Habsburg.
- 31.07.1619. Pod hasłem obrony religii ewangelickiej utworzona została konfederacja / *Confoederatio Bohemica* /. Konfederację utworzyły: Czech, Morawy, Śląsk, oraz Dolne i Górne Łużyce.
- 19.08.1619. Stany czeskie, Moraw, Śląska i Łużyc detronizują króla Czech Ferdynanda II Habsburga. Powstanie antyhabsburskie w Czechach.
- 27.08.1619. Stany czeskie na króla wybrały Fryderyka V, lat 23, elektora Palatynatu. Decyzje te są akceptowane przez stany krajów inkorporowanych do Czech
- 28.08.1619. W Frankfurcie, elektorzy wybrali na cesarza rzymskiego narodu niemieckiego Ferdynanda II Habsburga / 1619 – 1637 /.
- 04.11.1619. W Pradze koronacja Fryderyka V na króla Czech.
- Rok 1620. Książę **Jan Jerzy** von Magdeburg wydzierżawił Janowi Siekwicińskiemu na 3 lata zamek w Świerklańcu i kopalnię żelaza w Kochłowicach.
- Stany Śląska powołały rząd na czele którego stanął namiestnik Śląska książę Jan Chrystian brzeski.
Na czele wojsk śląskich stanął książę **Jan Jerzy** Hohenzollern von Magdeburg, władający Bytomiem.
- 08.11.1620. Druzgocąca klęska powstańczych wojsk protestanckich pod Białą Górą na obrzeżach Pragi.

21.02.1621. W Dreźnie, ugoda, / za 300 tys guldenów / między cesarzem Ferdynandem II, a Stanami Śląska.

Nie dotyczyła książąt: **Jana Jerzego** z Bytomia i Jana Chrystiana z Brzegu.

03.1621. Książę **Jan Jerzy Hohenzollern von Brandenburg**, na czele 6.0 tys. oddziału wojska, wyruszył z Łużyc, wzdłuż Pogórza Sudeckiego / niszcząc księstwo biskupie – Nysę / na spotkanie z sojusznikiem, pretendentem do korony węgierskiej Gaborem Bethlenem.

--- W Mikułowie, za cenę dziedzicznego księstwa raciborsko – opolskiego i tytuł księcia Rzeszy, cesarz Ferdynand II i Gabor Bethlen zawarli pokój .

--- Książę **Jan Jerzy Hohenzollern von Magdeburg** rozpuścił wojska i udał się na banicję na Węgry, gdzie w 1626 roku zmarł.

Rok 1622. Książę **Jan Jerzy Hohenzollern von Brandenburg**, jako **banita**, pozbawiony został wszystkich posiadłości na Górnym Śląsku.

Koniec rodu von Hohenzollern na Górnym Śląsku.

Rok 1622. Jezuici założyli kolegium w Nysie.

Rok 1623. Łazarz Henckel von Donnersmarck - protestant w Bohuminie i Bytomiu.

.....
Rok 1624. Decyzją cesarza Fryderyka II Habsburga, katolicyzm jedyną uprawnioną religią w Czechach / i na Śląsku /.

Rok 1625. Fara bytomska / kościół p w. W. N. M. Panny / znów w rękach katolików.

Rok 1626. W Sopron na Węgrzech zmarł książę Jan Jerzy Hohenzollern.

Rok 1627. Rekatolizacja Śląska.

Rok 1629. Rozporządzenie cesarza Ferdynanda II o rewindykacji dóbr zabranych w latach ubiegłych Kościołowi

Rok 1632. Zmarł król Polski Zygmunt III Waza.

21.03.1633. Hołd Pruski w imieniu księcia elektora Jerzego Wilhelma złożyli królowi Polski Władysławowi IV Wazie jego posłowie.

- 01.12.1640. Zmarł Jerzy Wilhelm Książę Prus, lennik Polski. Elektor brandenburski. Następcą w Brandenburgii i Prusach Książęcych został jego syn Fryderyk Wilhelm / 1620 – 1678 /, nazwany „**Wielkim Elektorem**”. Wszechstronnie wykształcony, władał m. innymi łaciną, francuskim i polskim. Dał początek w sprawowaniu władzy absolutnej, której podstawą była stała armia i stałe podatki.
- Rok 1641. Na wielkim dziedzińcu zamku królewskiego w Warszawie, hołd lenny z Prus Książęcych królowi Władysławowi IV Wazie złożył Wielki Elektor. **Był to ostatni hołd pruski składany królowi Polski.**
- Rok 1644. Jezuici założyli kolegium we Wrocławiu.
- Rok 1648. Pokój westfalski kończy wojnę 30. letnią / Münster – katolicy, Osnabrück - protestanci /. Nie przyznano praw kalwinom. Partie wyznaniowe / i książęta / stały się urządzeniami konstytucyjnymi. Podpisane dokumenty mają charakter europejskiego prawa narodów, podobnie jak z 1356 r. / Złota Bulla /, i 1555 r. / pokój religijny w Augsburgu /.
- Rok 1655 – 1656. Potop szwedzki w Polsce.
- 30.08.1658.** Król Polski Jan II Kazimierz nadał osobnym dyplomem elektorskiej rodzinie Hohenzollern von Brandenburg suwerenność w Prusach Książęcych.
- Rok 1660. Śląsk opuściło ok. 200 tys. protestantów. Na Śląsku nie ma kościołów protestanckich.
- 09.05.1688. W Poczdamie zmarł Wielki Elektor – książę Jerzy Wilhelm von Brandenburg. W testamencie politycznym, następcom wyznaczył cele: **zajęcie Pomorza Gdańskiego, Wielkopolski i Śląska.** Następcą został elektor Fryderyk III Hohenzollern / 1688 – 1701 /.
- 18.01.1701.** W Królewcu, w kościele dwaj biskupi: kalwiński i luterański dokonali pomazania olejami władcy Fryderyka III na króla „w Prusiech”.

Od teraz, król Fryderyk I Hohenzollerna von Brandenburg / 1701 - 1713 r. /
Za jego panowania rozwinął się barok w sztuce, a uniwersytet kalwiński
„Viadrina” w Frankfurcie nad Odrą, stał się czołowym ośrodkiem
barokowej erudycji, i nauki.

01.09.1707. Król Szwecji Karol XII wymusił na cesarzu Józefie I Habsburgu przywrócenie
praw religijnych protestantom na Śląsku / Altranstädt w Saksonii /.
Protestantom zwrócono 128 kościołów i pozwolono na wybudowanie
6. kościołów nowych z „łaski cesarza”, m. innymi w Cieszynie.

Rok 1713 – 1740. Królem w Prusach jest Fryderyk **Wilhelm I Hohenzollern.**

Przeniósł on stolicę z Królewca do Poczdamu. Centralizuje władzę.

Postawił interes państwa ponad interesem jednostki.

Zmilitaryzował państwo.

Armia stała się głównym celem państwa / pochłania 80 % budżetu państwa /.

Stworzył oficera o mentalności „prusaka - żołdaka”. Dewizą jego rządów, było:
„*Obedieren nicht raissonieren*” / słuchać nie rezonować /.

Armia ma wpływ na wszystkie dziedziny życia w państwie.

W każdym kantonie kraju, utworzono pułk jazdy i regiment piechoty,
do których przeprowadza się werbunek nawet gwałtem.

Musztra żołnierza staje się tresurą. Brak analfabetów w armii.

Utworzony został królewski pułk grenadierów – olbrzymów.

Powstała kasta oficersko - junkierska, przypisana do pułku w Kantonie.

Korpus oficerski gwarantuje wierność dynastii Domu Hohenzollern.

Armia, oficer i żołnierz to prestiż i honor w państwie.

Pod względem powierzchni, królestwo Prus zajmuje 13. miejsce w Europie,
pod względem ludności 10., a pod względem wielkości armii 4.

Ironicznie: Stany Prus, to: piechota, kawaleria i artyleria.

Dobry gospodarz państwa, oszczędny, wybitny finansista, ustala budżet,
kodyfikuje prawo, buduje armię. Tolerancyjny w stosunku do innych religii.

Wyznawca kalwinizmu / pietyzmu – nacechowanego żarliwością religijną, rygoryzmem moralnym, oszczędnością, filantropią, obowiązkiem nauki /.

Wymagał wprost religijnego stosunku do wykonywanych poleceń króla, co zapewniało poddanym komfort moralny i zwalniało z obowiązku samodzielnego myślenia.

Likwidował samowolę urzędników, kaprysy ministrów i metres.

Wpajał cnoty mieszczańskie, tj. pracowitość, punktualność, fachowość.

Państwo pruskie Fryderyka I Wilhelma miało najtańszą i najbardziej efektywną administrację nie posiadało także długów, co było ewenementem w Europie.

Rok 1727. Początek kultu Matki Bożej Uśmiechniętej w Pszowie na Górnym Śląsku.

Rok 1729. Kanonizacja księdza Jana Nepomucena.

31.05.1740. Zmarł król Prus Fryderyk Wilhelm I Hohenzollern von Brandenburg.

Następcą został syn **Fryderyk II** - „Stary Fryc” / **1712 – 1786** /.

Władca oświecony. Nastąpiła racjonalizacja i laicyzacja teorii państwa.

Państwo stało się tworem świeckim, a władca niekontrolowanym przez nikogo.

Władca nie reprezentuje już Boga na ziemi, a moc władzy czerpie z umowy społecznej / Christian Wolf, 1679 – 1754, - filozof niemieckiego oświecenia, autor wielu dzieł o obowiązkach społecznych /.

Bogiem Fryderyka II Hohenzollern von Brandenburg stało się państwo.

/ testament polityczny z 1752 roku /. Głosił, że:

dobro poddanych to dobro państwa, a władca jest pierwszym sługą państwa.

W liście do Woltera z dnia 26.09.1770 r. napisał:

„Moim głównym zajęciem jest zwalczanie ignorancji i przesądów w kraju w którym los urodzenia powierzył mi rządy, by oświecać umysły, krzewić dobre obyczaje i uczynić ludzi na tyle szczęśliwymi, na ile pozwala na to natura ludzka i środki, które mogą zastosować”.

Cechy i dokonania Fryderyka II Hohenzollerna von Brandenburg:

- kontynuuje gospodarczą i administracyjną działalność ojca.
- wykazuje się benedyktyńską pracowitością,
- uprawia religijną cześć dla sprawowanego urzędu,
- wykazuje pogardę dla pastorów jako głupców, ale doceniał ich użyteczność,
- wykazuje pogardę dla języka niemieckiego, preferuje francuski, nie wykazuje zainteresowania zjednoczeniem państw niemieckich, nie jest patriotom niemieckim, jest patriotom prusko - magdeburskim, preferuje na stanowiska urzędnicze i stopnie oficerskie Magdeburchyków i Wschodnich Prusaków,
- wprowadza, do języka polityki, pojęcie: „**naród niemiecki**”,

Po pierwszym rozbiore Polski / 1772 r. /, obrońcom Polaków, mówi:
„argumenty znakomite, jeżeli autor dla ich poparcia miałby 200 tys. żołnierzy, to mógłbym się zastanowić”,

- ceni uczciwość i wierność w służbie państwa,
- myśli o mocarstwowości rodu Hohenzollern,
- budowniczy barokowego Poczdamu
- uważał, że oficer rezerwy musi być landratem / starostą /,
- popiera naukę / Akademia Nauk / , artystów, poetów / bp. Ignacy Krasicki /,
- przeprowadził reformę sądownictwa, / nowy kodeks karny /, zniósł tortury,
- wprowadził regulamin do szkół ludowych,
- rozbójnik Europy, inicjator rozbiorów Polski.

16.12.1740. Król Fryderyk II, niespodziewanie na czele wojska przekroczył granice Śląska.

11.06.1742. Pokój z Austrią. Koniec I Wojny o Śląsk. Zabór Śląska przez Prusy.
Pierwszy rozbiór Śląska. Rozbita została jedność geograficzna, polityczna i religijna Śląska.

05.06.1744. Król Fryderyk II, obawiając się sojuszu austriacko – saskiego, rozpoczął drugą wojnę o Śląsk.

- 04.06.1745. W bitwie pod Hohenfriedberg / Dobromierz k. Strzegomia na Śląsku /, Fryderyk II Hohenzollern pokonał wojska koalicji austro – saskiej pod dowództwem księcia Karola Lotaryńskiego.
Wolter i lud Berlina okrzyknął Fryderyka II „Wielkim”.
Skomponowany na tą okoliczność „*Hohenfriedberger Marsch*” wszedł do kanonu wojskowych marszów pruskich.
- 25.12.1745. W Dreźnie, Austria i Prusy zawarły pokój na warunkach poprzedniego *status quo*. Śląsk w rękach pruskich.
- 29.08.1756. Fryderyk II, w pozycji obrońcy swobód Rzeszy Niemieckiej przed Austrią Francją i Rosją, niespodziewanie, na czele wojsk pruskich wkroczył do Saksonii, gdzie bez wystrzału zajął Drezno, a następnie wkroczył do Czech.
- 06.05.1757. Bitwa wojsk austriackich i pruskich pod Pragą.
W bitwie śmiertelnie ranny został Jan Baptista hrabia von Ballestrem di Castellengo z III Regimentu Huzarów Śląskich.
- 05.01.1762. W Petersburgu zmarła caryca Elżbieta. Fakt ten potraktowano, jako „Cud Domu Brandenburskiego”. Jej następcą, jako car Rosji Piotr III, został siostrzeniec, syn Anny i księcia Holsztynu, **Karl Peter von Holstein – Gottorp**, ożeniony z baronówną pruską ze Szczecina **Zofią Augustą Anhalt – Zerbst**, późniejszą carową Katarzyną II.
Zawarł on sojusz z Fryderykiem II i udzielił mu pomocy wojskowej do walki z Austriakami na Śląsku. Początek sprusaczenia rodu Romanowych.
- 15.02.1763. Pokój w Hubertusburgu w Saksonii kończy wojny Śląskie.
- 25 – 27.08.1769. W Nysie spotkanie cesarza Józefa II z królem Prus Fryderykiem II.
Pomysł dokonania rozbiorów Polski zbliżył oba dwory.
- 08.01.1771. W Petersburgu, brat króla Fryderyka II, książę Henryk Hohenzollern rozmawiał z carycą Katarzyną II o warunkach rozbioru Polski.
- 17.02.1772. Tajna konwencja rozbioru Polski, zawarta pomiędzy Prusami, Austrią a Rosją.
- 05.08.1772. Oficjalny traktat rozbiorowy Polski, podpisany przez Prusy, Austrię i Rosję.
- 30.09.1773. **Sejm Polski ratyfikował pierwszy rozbiór Polski.**

Austria zagarnęła 89.670 km. kw., tj. 11,8 % terytorium, Rosja zagarnęła 96.509 km. kw. tj., 12,7 % terytorium, a **Prusy 37.996 km. kw., tj. 5,5 % terytorium i 580 tys. ludności, tj. 5,1 % mieszkańców.**

17.08.1786. W Poczdamie zmarł król Prus Fryderyk II Hohenzollern von Brandenburg. Następcą został bratanek **Fryderyk Wilhelm II / 1786 – 1797 /**.

Władca antykościelny, wprowadził cenzurę, bigot, rozrzutny i rozwiązał. Budowniczy Bramy Brandenburskiej w Berlinie. Beneficjent rozbiorów Polski. Ze względu na zmianę stosunków etnicznych w państwie / Polacy /, w 1794 roku dokonał kodyfikacji prawa i wprowadził w życie: „*Allgemeines Preussisches Landrecht*” / Powszechne Pruskie Prawo Krajowe /, a wg Achima von Arnim - „*Landrecht* był dla naszego ludu z prawnego punktu widzenia równie ważki jak Lutra tłumaczenie Biblii”.

Rok 1789. Antyfeudalna, rewolucja ustrojowa w Francji.

03.05.1791. W Polsce uchwalono Konstytucję 3. Maja.

23.01.1793. W Petersburgu Prusy i Rosja podpisały konwencję II Rozbioru Polski.

Prusy zagarnęły 58 tys. km. kw. terytorium, w tym: Gdańsk, Toruń, Poznań, Gniezno, Kalisz, Częstochowę, Piotrków, Łęczycę Sieradz, Płock Sochaczew, Łowicz i Rawę Mazowiecką. Rosja zagarnęła 250 tys. km. kw.

Sejm Polski w Grodnie, ratyfikował drugi rozbiór Polski,

dnia: 17.08.1793 r. zabór rosyjski, a 23.09.1793 r. zabór pruski.

04.1794. Wojska pruskie zajęły Kraków. Na Wawelu zrabują polskie insygnia koronne.

03.01.1795. Układ rosyjsko – austriacki rozbioru Polski.

07.01.1795. Oddział dragonów rosyjskich, wywiózł króla Polski do Grodna.

24.10.1795. Układ rosyjsko – pruski rozbioru Polski.

Prusy zabrały m. innymi: Warszawę, Białystok, Łomżę, Ostrołękę, Suwałki, lewobrzeżną / nad Niemnem / część Grodna i Kowna.

25.11.1795. Abdykacja króla Polski Stanisława Augusta II Poniatowskiego.

16.11.1797. W Poczdamie zmarł król Fryderyk Wilhelm II Hohenzollern von Brandenburg. Następcą został syn **Fryderyk Wilhelm III / 1797 – 1840 /**.

Ożeniony z Luizą von Meklemburg / kopalnia w Zabrze jej imienia /.

- Rok 1804. W Paryżu, Napoleon Bonaparte koronowany na cesarza Francuzów.
- 11.08.1804. Cesarz Rzeszy Franciszek II przyjął tytuł cesarza Austrii jako Franciszek I.
- 02.12.1805. Klęska wojsk koalicji antynapoleońskiej pod Austerlitz / Sławków, Morawy /.
- 06.08.1806. Cesarz Franciszek II zrzekł się godności cesarza Rzeszy. Likwidacja Rzeszy.
- 14.10.1806. Klęska wojsk pruskich pod Auerstedt / i Jeną /. Katastrofa państwa.
Prusy i Niemcy w głębokim upokorzeniu. / tzw. pierwsza wojna polska /.
- 07.07.1807. Traktat francusko – rosyjski w Tylży / na tratwie, na Niemnie /.
- 09.07.1807. Traktat francusko – pruski w Tylży / dzięki carowi Aleksandrowi / ratuje
od upadku państwo pruskie / za kontrybucję w wysokości 120 mln. talarów /.
- 12.07.1807. Podpisanie układu o utworzeniu Związku Reńskiego / bez Austrii i Prus /.
- Rok 1807. Reformy barona Karola Steina i księcia Augusta Hardenberga w Prusach.
- 09.10.1807. Zniesienie poddaństwa osobistego chłopów w Prusach / na Śląsku /.
- Rok 1808. Generał Gerhard J. D. Scharnhorst odbudowuje armię pruską.
- 16.08.1809. Utworzenie uniwersytetu w Berlinie.
Podział szkół na: ludowe, średnie / matura / i uniwersytety.
- 30.10.1810. Edykt o sekularyzacji dóbr kościelnych w Prusach.
- 06.1812. Napoleon przekroczył granicę z Rosją na Niemnie. Wyprawa na Moskwę.
/ tzw. druga wojna polska /.
- 09.02.1813. Powszechny obowiązek służby wojskowej w Prusach, poprzedzony
powołaniem wśród ogółu mieszkańców milicji krajowej / *Landwehry* /.
- 17.03.1813. Odezwa króla Prus do narodu : „*An mein Volk*” wzywająca do tworzenia
Landwehry i *Landsturm* / oddziałów pospolitego ruszenia /.
- 29.03.1813. Prusy wypowiedziały wojnę Francji.
- 16 – 19.10.1813. „Bitwa narodów” pod Lipskiem.
- 31.03.1814. Abdykacja cesarza Francuzów Napoleona Bonaparte.
- 18.06.1815. Klęska wojsk Napoleona pod Waterloo.
- 08.06.1815. Powołanie Związku Państw Niemieckich. Prymat w Związku dźerży
Austria. Powołano do życia Sejm Związkowy – Bundestag.
- Rok 1815 - 1816. Prusy podzielone na 10 prowincji. Prowincję Śląsk na 4. rejencje.

- Rok 1837. W Wielkim Księstwie Poznańskim, o dużej autonomii i językiem polskim, początek konfliktu z władzami kościelnymi. U jego początku, stoi problem małżeństw mieszanych i areszt arcybiskupa Nadrenii – Kolonii.
- 07.05.1840. Zmarł król Fryderyk Wilhelm III Hohenzollern von Brandenburg.
Następcą został syn **Fryderyk Wilhelm IV / 1840 – 1861 /**.
- miłośnik tradycji średniowiecza, patosu władzy, populistą i fantasta,
- przeświadczony o boskim posłannictwie władzy,
- dąży do wyeliminowania Austrii ze Związku Państw Niemieckich,
do hegemonii Prus w Związku.
Nie wykazuje pragnienia zjednoczenia krajów niemieckich.
- 03.1848. Wiosna Ludów. Na ulicach Berlina i innych padają zabici i ranni
Przeciwnik demokracji. „Przeciwko demokratom pomagają mi żołnierze”
/ Gegen Demokraten helfen nur Soldaten /.
- 28.03.1849. Zgromadzenie Narodowe w Frankfurcie nad Menem uchwaliło Konstytucję i wybrało na cesarza Rzeszy Fryderyka Wilhelma IV, który tej godności
/ „obręczy z błota i gliny” / nie przyjął z rąk: „smrodu ścierwa rewolucji”.
- 06.02.1850. Król Prus Fryderyk Wilhelm IV Hohenzollern zaprzysiął Konstytucję.
Dąży do przywrócenia zwierzchności Korony nad kościołem protestanckim.
Armia przysięga na wierność królowi / państwo soldateski /.
- Rok 1857. U króla Prus pojawiła się choroba umysłowa.
Rolę regenta pełni brat Wilhelm I, generał o mentalności pruskiego żołdaka.
- 25.10.1858. Regent Wilhelm I Hohenzollern, przejmując władzę w Prusach złożył przysięgę.
- 01.1861.** Zmarł król Fryderyk Wilhelm IV Hohenzollern von Brandenburg.
W Królewcu uroczysta koronacja na króla Prus **Wilhelma I / 1797 – 1888 /**.
- 24.09.1862. Ambasador Prus w Francji Otto von Bismarck premierem rządu Prus.
Dostrzegając aktywność społeczeństwa polskiego zbliżył się do Rosji.

08.2.1863. W Petersburgu, pruski generał Gustaw von Alvensleben podpisał antypolskie porozumienie z Rosją.

Król Prus Wilhelm I Hohenzollern von Magdeburg głosi, że:

- obowiązki wobec Prus i Niemiec są identyczne,
- pruskość krajów niemieckich warunkiem zjednoczenia Niemiec,
- zjednoczenie Niemiec pod egidą Prus celem nadrzędnym polityki Prus.

Rodzi się pruski system autorytarny:

- absolutna władza ojca w rodzinie, nauczyciela w szkole, podoficera w wojsku,
 - duch dyscypliny w urzędach i szkołach tak, ażeby każdy wykonywał swą władzę. Rodzi się mistyka obowiązku i rozkazu.
 - luterkański patriarcalizm i surowość kościoła luterkańskiego / państwowego /.
- Liczy się państwo a nie społeczeństwo, społeczność a nie jednostka,
Preferuje się zasadę: siła przed prawem / **bizantynizm** /
Symbolem cnót obywatelskich stał się pruski oficer, policjant, nauczyciel.

Państwo nie kształtuje obywateli.

Państwo kształtuje ludzi o mentalności zwierzchników i mentalności poddanych, których cechuje: **uniżoność i posłuszeństwo w górę, arogancja ku dołowi.**

Rodzi się nacjonalizm: „Anglicy to naród kupiecki”, „Wielki kapitał to Żydzi”
Rodzą się sny o potędze. Marynarka morska, oceaniczna. Kolonie.

Prusy to straż na Wschodzie Rzeszy i Europy.

Deifikacja / ubóstwianie / państwa i pruskie powołanie Niemiec.

Rodzi się konflikt indywidualnej odpowiedzialności a rozkazem.

Poświęcam swoje „Ja” dla interesu państwa.

Budzą się pytania o granice:

1. Obowiązku i odpowiedzialności,
2. porządku społecznego a sprawiedliwości,
3. tresurą a wychowywaniem człowieka.

Wniosek. Nikt Prusakiem się nie rodzi.

Prusakiem zostaje się świadomym wysiłkiem i wyborem / np. kraju /.

- 03.07.1866. Bitwa pod Sadową. Klęska Austrii w wojnie z Prusami.
Rozwiązanie Związku Niemieckiego.
Utworzenie Związku Północnoniemieckiego bez Austrii, z Prusami na czele.
- Rok 1870 - 1871. Wojna prusko – francuska.
- 18.01.1871. Powołanie do życia II Rzeszy Niemieckiej.
Cesarzem II Rzeszy Niemieckiej został król Prus Wilhelm I.
Kanclerzem II Rzeszy został premier Prus Otto von Bismarck.
- Rok 1872. Kulturkampf. Początek otwartej walki z kościołem katolickim i Polakami.
- 09.03.1888. Zmarł cesarz Wilhelm I Hohenzollern von Brandenburg.
Następcą / na 99 dni / został syn **Fryderyk III** / 1831 – 1888 /.
Kolejnym następcą został syn Fryderyka III - Wilhelm II / 1859 – 1941 /.
- 20.03.1890 Dymisja kanclerza II Rzeszy Otto von Bismarcka.
- 28.06.1914. W Sarajewie, zamach na następcę tronu w Austrii arcyksięcia Ferdynanda.
Przyczynę do wybuchu wojny w Europie / i świecie /.
- 28.07.1914. Austria wypowiedziała wojnę Serbii.
- 01.08.1914. Niemcy wypowiedziały wojnę Rosji.
- 03.08.1914. Niemcy wypowiedziały wojnę Francji.
- 04.08.1914. Anglia wypowiedziała wojnę Niemcom.
- 06.04.1917. Ameryka / USA / wypowiedziała wojnę Niemcom.
- 09.02.1918. Niemcy podpisały traktat pokojowy z Ukrainą.
- 03.03.1918. W Brześciu nad Bugiem Niemcy podpisały warunki pokojowe z Rosją.
- 26.09.1918. Bułgaria, sojusznik Niemiec podpisała z aliantami zawieszenie broni.
- 05.10.1918. Niemcy zwrócili się do Ameryki / USA / o zawieszenie broni.
- 26.10.1918. Bunt marynarzy w Kilonii.
- 30.10.1918. Turcja, sojusznik Niemiec podpisała z aliantami zawieszenie broni.
- 05.11.1918. Rewolucja w Lubece, i kolejno w Hamburgu oraz Bremie.
- 08.11.1918. Rewolucja w Zagłębiu Ruhry.
- 09.11.1918. Rewolucja w Berlinie i innych miastach Niemiec.

09.11.1918. Cesarz Wilhelm II Hohenzollern von Brandenburg, przez klęski na frontach, rewolucję socjalną w kraju i negatywne stanowiska wielu generałów wyrażane na temat celowości tłumienia rewolucji i dalszego prowadzenia wojny, zmuszony został do abdykacji, opuścił kraj i schronił się w Holandii. Zostawił kraj w chaosie. Niemcy ogłosiły się republiką.

Podsumowanie i wnioski.

Rok 1415 – 1440. Fryderyk I, Brandenburgia liczy 29 tys. km. kw.

Rok 1619. Jan Zygmunt, Brandenburgia liczy 81 tys. km. kw.

Rok 1679. Wielki Elektor, Brandenburgia liczy 110 tys. km. kw. i 1,5 mln. mieszkańców.

18.01.1701. W Królewcu, koronacja Fryderyka I Hohenzollerna von Brandenburg na króla w Prusach – *König in Preussen*. Nazwany królem Prusaków / *Rex Borussiae* /. Brandenburgia jest cesarska, a Pomorze Gdańskie – polskie.

Rok 1740. Fryderyk II, Brandenburgia liczy 118.926 km. kw. i 2.24 mln. mieszkańców.

Rok 1772. Po zagarnięciu przez Prusy Pomorza Gdańskiego, król Fryderyk II Hohenzollern von Brandenburg, używa tytułu króla Prus / *König von Preussen* /.

Rok 1786. Fryderyk II, Brandenburgia liczy 194.891 km. kw. i 5,430 mln. mieszkańców, w tym prawie 2,1 mln. Polaków, tj. 38 %.

18.01.1871. Proklamacja cesarstwa Niemiec II Rzeszy. Królem Prus i cesarzem Rzeszy został Wilhelm I Hohenzollern von Brandenburg.

Powierzchnia II Rzeszy wynosi 540.858. km. kw., królestwa Prus 348.858 km².

Rok 1910. Ludność II Rzeszy wynosi 64.925.993 osoby, królestwa Prus – 40.165.219 osób.

09.11.1918. Cesarz II Rzeszy Niemieckiej i ostatni król Prus Wilhelm II Hohenzollern von Brandenburg, zostawiając kraj w chaosie uciekł do Holandii.

06.02.1919. Prusy konstytucyjne / *Freistaat Preussen* / liczą 348.779.87 km. kw. i 34.472.509 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 98,8 osoby / km. kw.

25.02.1947. Na mocy ustawy nr 46 Alianckiej Rady Kontroli, Prusy jako podmiot prawa międzynarodowego, przestały istnieć.

Koniec historycznej roli rodu Hohenzollern von Brandenburg w Prusach.

W czyjej jurysdykcji będzie Królewiec w przyszłości ?

Zebrał i opracował

Aleksander Leszczyna